

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

*МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ І МОЛОДИХ УЧЕНИХ*

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

19-20 листопада 2020 року

Харків – 2020

УДК 378 (06)

П27

Редакційна колегія: Сухонос М. К., д-р техн. наук, проф., проректор з наукової роботи ХНУМГ ім. О. М. Бекетова Старостіна А. Ю., канд. техн. наук, проф., начальник науково-дослідної частини ХНУМГ ім. О. М. Бекетова; Вершиніна Д. М., голова ради молодих учених ХНУМГ ім. О. М. Бекетова; Говорова К. В., аспірант ХНУМГ ім. О. М. Бекетова

Перспективи розвитку територій: теорія і практика: матеріали П27 Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, Харків, 19–20 листопада 2020 р. / Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, Рада молодих вчених при МОН України, Одеський національний економічний університет, НТУ «Дніпровська політехніка» [та ін.] – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020 – 457 с.

Розглядаються проблемні аспекти розвитку територій та актуальні шляхи їх вирішення. Освітлюються актуальні питання міського та регіонального розвитку у системі державного управління та місцевого самоврядування; економічні, інформаційні, екологічні та соціальні аспекти розвитку територій; сучасні напрями розвитку архітектури та містобудування; альтернативні джерела енергії; транспортні системи та технології; управління проектами та програмами розвитку територій.

УДК 378 (06)

© Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова, 2020

приведення в належний фітосанітарний, екологічний та естетичний стан території області, забезпечення контролю за виконанням заходів проти карантинного бур'яну підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності, посадовими особами та громадянами.

З огляду на ефективність та результативність регіональних програм, можна визначити недоліки, що допускаються розробниками при їх формуванні:

- 1) несумісність і невідповідність цілей, заявлених в паспорті програми і змісту заходів;
- 2) відсутність обґрунтованих пріоритетів;
- 3) відсутність розрахунку ефективності реалізації попередньої програми.

Головною метою державної екологічної політики на регіональному рівні є підвищення якості життя населення регіону за рахунок поліпшення екологічних параметрів системи життєзабезпечення, впровадження нових наукоємних, ресурсозберігаючих екологічно чистих технологій, створення екологічно безпечних умов проживання людей.

Література

1. Державна служба статистики. Офіційний сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Дніпровська обласна рада. Регіональні програми. URL: <https://oblrada.dp.gov.ua/region-programmes/>
3. Дніпропетровська обласна державна адміністрація. Екологія. URL: https://adm.dp.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/region_dopov_ecology_2019.pdf
4. Офіційний веб сайт Міністерства екології та природних ресурсів України. URL: http://www.menr.gov.ua/docs/activityadaptation/draft_NAS_FEB2015.pdf

МІСЦЕВІ ПОЗИКИ ЯК ДЖЕРЕЛО ФІНАНСУВАННЯ БЮДЖЕТІВ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Д.М. Маринов, студент 5 курсу факультету Фінансів та банківської справи

Г.М. Коцюрубенко, к.е.н., доцент, доцент кафедри Фінансів

Одеський національний економічний університет

З початком проведення реформи фінансової децентралізації в Україні особливої актуальності набувають питання забезпечення фінансовими ресурсами територіальних громад та пошуку альтернативних джерел фінансування місцевих бюджетів. Основними сферами відповідальності на рівні об'єднаних громад визнано місцевий економічний розвиток, утримання доріг комунальної власності, планування розвитку територіальної громади,

житлово-комунальні послуги, благоустрій території, розвиток місцевої інфраструктури тощо.

Враховуючи вищенаведене, доцільно зазначити, що на місцевий рівень та місцеві органи влади покладається вирішення низки важливих для населення території та регіону питань у сфері соціально-економічного розвитку. З огляду на посилення ролі, що покладена на місцеві органи влади у розбудові та формуванні добробуту й умов для розвитку населення території, місцеві бюджети мають бути фінансово спроможні фінансувати якісні суспільні послуги жителям своїх громад. Наразі, місцеві позики можуть стати найдоступнішим джерелом фінансування розвитку об'єднаних територіальних громад.

Аналізуючи структуру доходів місцевих бюджетів України за період з 2015 року по 2019 рік, ми бачимо, що незважаючи на зростання власних доходів місцевих бюджетів, міжбюджетні трансферти продовжують виконувати значну роль у формуванні доходів місцевих бюджетів (рис. 1).

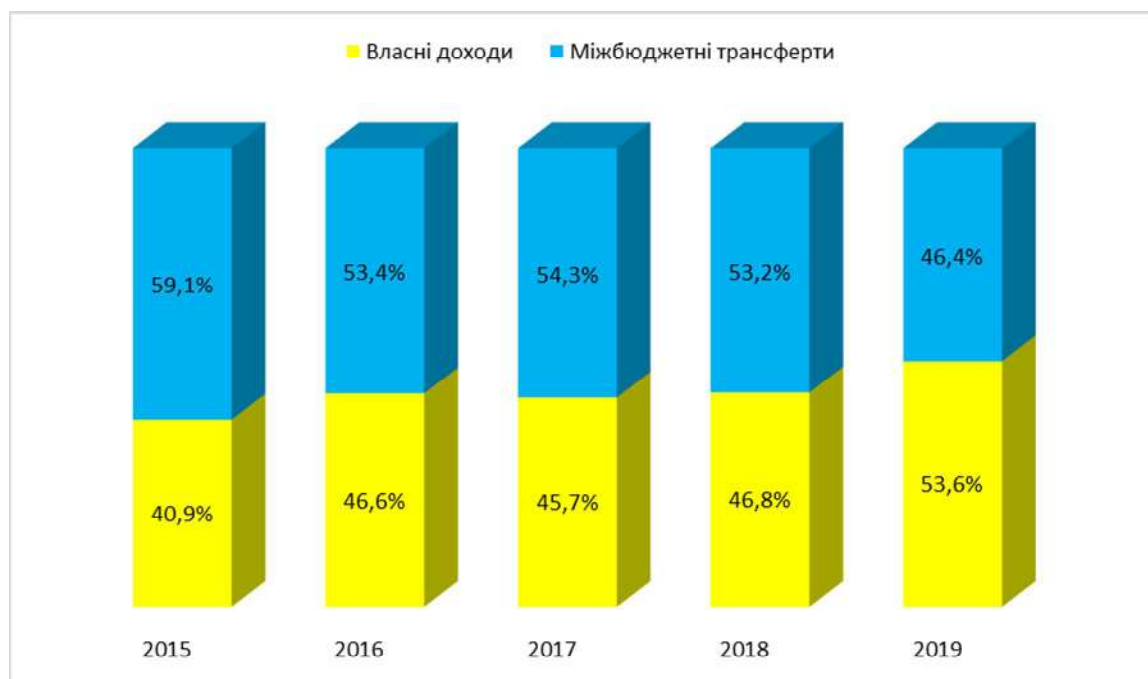

Рис. 1. Структура доходів місцевих бюджетів України період 2015-2019 рр., % [1]

у

Визначимо, що міжбюджетні трансферти до місцевих бюджетів надходять для виконання делегованих повноважень держави та поточних потреб місцевих органів влади. Щодо позикових коштів, то вони розглядаються, як додаткове джерело фінансового забезпечення, яке збільшує ресурсну базу суб'єкта запозичення. Мета їх залучення та використання має іншу природу, а саме інвестиційну, що передбачає отримання економічного ефекту, тобто вигоди від їх використання. Боргове фінансування зумовлює витрати з обслуговування запозичених коштів. За таких умов боргова політика

місцевих органів влади набуває особливого значення в розробленні стратегічних планів розвитку відповідної територіальної громади [2, с. 93-96].

Аналіз показників сплачених місцевими бюджетами України відсотків за запозиченими коштами за останні п'ять років свідчить про те, що, в 2016 році відбулося суттєве зниження даного показника, але вже в 2018-2019 роках, спостерігається тенденція до поступово збільшення сплати відсотків за кредитними зобов'язаннями (рис. 2).

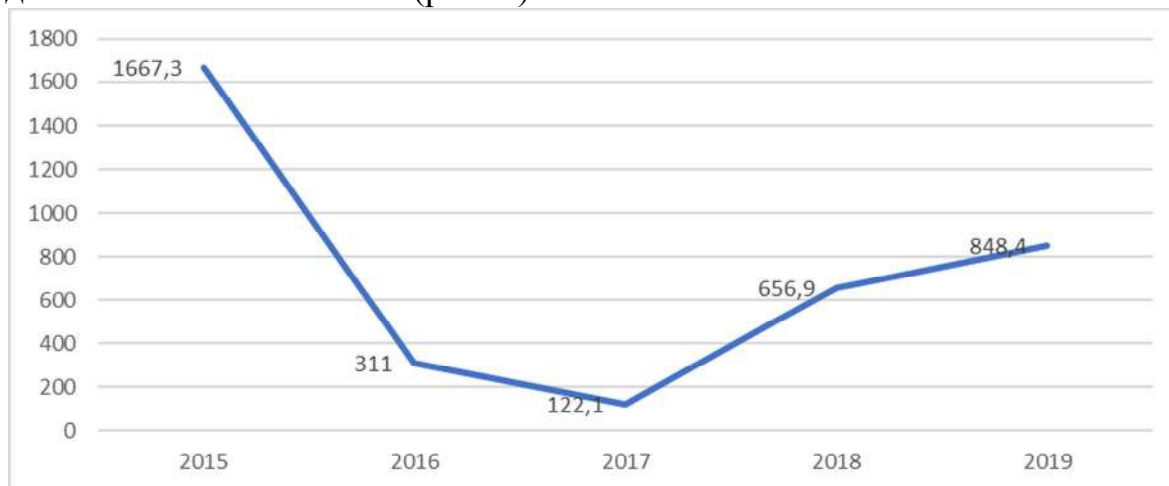

Рис. 2. Динаміка сплати відсотків за кредитними зобов'язаннями місцевих бюджетів України за період 2015-2019 рр., млрд. грн. [1]

Різде зменшення динаміки сплати відсотків за кредитними зобов'язаннями місцевих бюджетів України в 2016 році обумовлено значними змінами у законодавстві, а саме у розрізі основних вимог щодо запозичень, порядку їх обслуговування, гарантій виконання боргових зобов'язань та обсягів боргу.

Варто звернути увагу, що в Україні, інститут місцевих запозичень розвинутий надзвичайно слабо. Відсутній порядок емісії облігацій зовнішніх місцевих позик, в результаті чого, незважаючи на формальний дозвіл на їх випуск, місцеві ради неактивні на міжнародних ринках облігацій [3, с. 101-102].

Отже, можна зробити висновок, що місцеві позики, у формуванні фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, не відіграють значної ролі у фінансовому забезпеченні об'єднаних територіальних громад.

Для вирішення цієї проблеми та з метою використання потенціалу місцевих запозичень, для підвищення фінансової спроможності місцевих бюджетів, необхідно сформулювати комплексну стратегічну програму активізації ролі місцевих органів влади у здійсненні запозичень. Важливу увагу слід приділити удосконаленню нормативно-правової бази щодо випуску і розміщенню цінних паперів місцевої позики, відповідно до проведеної реформи місцевого самоврядування та утворених нових територіальних об'єднань. Доцільно розширити доступ органів місцевого самоврядування до ринку внутрішніх та зовнішніх запозичень, через спрощення процедури отримання дозволів та реєстрації випусків місцевих облігацій з відповідним закріпленням напрямів цільового використання позики та розроблення

механізму захисту прав і фінансових інтересів кредиторів. Такий підхід підвищить ефективність формування та проведення боргової політики місцевих позичальників, що сприятиме формуванню комплексного підходу до розширення джерел фінансування місцевих бюджетів.

Література

1. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України URL:<https://www.mof.gov.ua/uk> (дата звернення: 12.10.2020)
2. Волкова О.Г. Муніципальні запозичення як джерело фінансового забезпечення місцевих бюджетів України. *Причорноморські економічні студії*. 2018. № 26 (2). С. 93-96.
3. Максимчук О.С. Місцеві запозичення як джерело здійснення капітальних видатків місцевих бюджетів. *Світ фінансів*. № 2 (59). С. 98-108.

ДНПРО: ІСТОРИКО – КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА І СЬОГОДЕННЯ ТЕАТРАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ МІСТА

К.В. Матвєєва, аспірантка 1 курсу, спеціальність «Культурологія»

Т.К. Гуменюк, проректор з науково – методичної роботи,
професор, доктор філософських наук, заслужений працівник освіти

Київський національний університет культури і мистецтв

Історія місцевого театру як такого розпочинається саме з дитячого «Благородного театру», заснованого за ініціативою дружини губернатора Ананія Струкова – Ольгою Струковою в будівлі, що стоїть і по нині на розі вулиць Московської та Стародворянської (Князя Володимира Великого - нова назва). Акторами були діти меценатів і дворянських родин – Струкових, Шляхтиних, Ставровських. Така собі «дворянська самодіяльність». Перша вистава, дитяча комедія «Осмеянное чародейство» відбулась 15 січня 1806 року, і надрукована як самостійний твір окремою книгою. Декілька екземплярів збережені до сьогодні і представляють справжню історичну і культурну цінність, це була одна з перших книг міста. Нажаль автор п'єси залишився невідомим, підписавши книгу – «Друг дітей». П'єса висвітлювала морально – етичні цінності, висміювала аморальні вчинки, розповідала, що «чеснота завжди перемагає порок» [2].

Вважалось, що існування театру підтримували гастролюючи трупи. Так, в Часописі «Аглая» у 1812 році була надрукована стаття князя Шалікова П.І., в якій було зазначено, що театр був публічний, тобто призначався для широкого кола глядачів. Також було описано декілька п'єс – водевілів про «следствие обольщения», комедія «Мищанин во дворянстве» Мольєра тощо. Коли і внаслідок чого театр перестав існувати наразі невідомо.

ЗМІСТ

Секція №1

Міський та регіональний розвиток у системі державного управління та місцевого самоврядування.....	4
<i>Байструк О.В., Радіонова Л.О. Управління розвитком регіону.....</i>	<i>4</i>
<i>Балафендієва Х.З., Радіонова Л.А. Соціальні взаємозв'язки міста в контексті євроінтеграції.....</i>	<i>7</i>
<i>Барбінова А.В., Попова Ю.М. Роль інвестицій в соціально-економічному розвитку регіону.....</i>	<i>9</i>
<i>Безугла Л.С. Правові аспекти розвитку екотуристичної інфраструктури в Україні.....</i>	<i>12</i>
<i>Бондаренко О.О., Зубчик О.А. Удосконалення системи публічного управління у сфері містобудівної діяльності.....</i>	<i>15</i>
<i>Введенська Г.А, Волкова Н.В. Відображення розвитку житлового господарства в бюджетному процесі міста.....</i>	<i>17</i>
<i>Гайдук Д.Р., Царенко О.М. Організаційно – правові аспекти реформи децентралізації в Україні.....</i>	<i>21</i>
<i>Гнатовський М.С., Радіонова Л.А. Поняття та сутність місцевого самоврядування.....</i>	<i>23</i>
<i>Заєць С. М., Попова Ю.М. Стратегічне планування як інструмент розвитку територіальних громад</i>	<i>26</i>
<i>Заїченко І.В., Попова Ю.М. Управління розвитком територіальних громад</i>	<i>29</i>
<i>Казак О.Г. Взаємодії органів місцевої влади та інститутів громадянського суспільства: досвід Республіки Білорусь.....</i>	<i>32</i>
<i>Кісельова К.М., Подлужна Н.О. Чи є майбутнє у монофункціональних міст Донбасу?</i>	<i>35</i>
<i>Колодяжний К.Р., Рудаченко О.О. Управління соціально-економічним розвитком регіонів на державному рівні</i>	<i>39</i>
<i>Кривоніс К.А., Радіонова Л. А. Конкурентоспроможність регіону.....</i>	<i>40</i>
<i>Курлейко Ю.П., Радіонова Л.О. Екологія міського середовища.....</i>	<i>43</i>
<i>Лукін С.Ю. Особливості організації публічного простору для розвитку сільської місцевості в умовах децентралізації.....</i>	<i>47</i>
<i>Ляшевська О.І. Підходи до визначення сутності та функцій фінансів...50</i>	<i>50</i>
<i>Мануїлова К.В., Моторний В.О. Е-документообіг - дієвий засіб комунікації з органами публічної влади в умовах COVID-19.....</i>	<i>54</i>
<i>Мележик А. В., Радіонова Л. А. Концепція соціальної якості розвитку територій.....</i>	<i>55</i>
<i>Мусієнко А.С., Радіонова Л.А. Форми залучення громадян до державного управління.....</i>	<i>59</i>
<i>Палешко Я.С., Неклеса О.В. Розвиток держави в залежності від регіонального та місцевого самоврядування.....</i>	<i>61</i>

Коваленко П.К., Петрусенко К. В., Ткачова О.К. Особливості розвитку цифрової економіки в Україні.....	171
Кравець О.М. Територіальний маркетинг як інструмент формування економічної привабливості регіону і розвитку туризму (на прикладі бренду міста Харкова)	175
Кулікова Є.О. Недоліки системи пенсійного страхування України.....	178
Курапов О.О., Барбашин В.В. Питання рециклінгу відходів слюди на підприємствах по виробництву електроізоляційних матеріалів.....	180
Лаврова А.О., Цвілий С.М. Теоретичні аспекти брендингу туристичної території в концепції розвитку вітчизняних регіонів.....	182
Лапко А.В., Вагонова О.Г. Розробка і реалізація техніко-економічної моделі потенціалу технологічних схем вугільних шахт.....	186
Левицький А.О., Барбашин В.В. Питання звукоізоляційного забезпечення від систем транспортування на підприємствах харчової промисловості.....	189
Лецух І.В. Розвиток інфраструктури підтримки бізнесу в контексті активізації інноваційної діяльності (на прикладі Львівської області)	191
Лобашова А.Д., Брежнєва-Єрмоленко О.В. Регіональна політика Дніпропетровської області в екологічній сфері.....	194
Маринов Д.М., Коцюрубенко Г.М. Місцеві позики як джерело фінансування бюджетів об'єднаних територіальних громад.....	196
Матвєєва К.В., Гуменюк Т.К. Дніпро: історико – культурна спадщина і сьогодення театральної культури міста.....	199
Махнорилова І.В., Бойченко Е.Б. Теоретичні аспекти стимулювання праці на підприємстві.....	202
Мацьків К. А., Галюк І. Б. Комунікаційні аспекти управління територіями на основі використання інформаційних платформ.....	205
Мелушова А.С., Кулініч О.А. Теоретичні аспекти стратегічного розвитку підприємства.....	206
Мельник Д.Р., Мосієнко О.В. Піар маркетинг: соціальна роль.....	209
Москаленко А.В., Кривонос І.О., Шаповаленко Д.О. Формування конкурентної стратегії готельних підприємств в сучасних умовах.....	211
Мощанець А.А., Ваганова Л.В. Інструменти стимулювання та підтримки малого і середнього бізнесу.....	214
Мульська О.П. Методичні підходи до оцінювання суспільного добробуту.....	217
Назаренко В.А., Мартин А.Г. Економічні аспекти землекористування при інтенсивному розвитку міських територій.....	219
Некраса Г. С., Лукашенко Л.А., Супруненко С. А. Дослідження сучасного стану корпоративної соціальної відповідальності українських підприємств.....	221
Непша Я.В., Гришко С.В. Формування екологічної мережі як умова екологічної рівноваги території Запорізької області.....	224

Наукове видання

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Перспективи розвитку територій: теорія і практика»

19-20 листопада 2020 р.

Матеріали конференції опубліковані в авторській редакції мовою оригіналу

Відповідальний за випуск *Вершиніна Д.М.*

Технічний редактор *Говорова К.В.*

Підп. до друку 23.12.2020. Формат 60x84 1/16
Друк на ризографі. Ум. друк. арк 15,2.

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет міського господарства імені О.М.Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002

Електронна адреса: rektorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 5328 від 11.04.2017